

Uchwała Nr 4200/I/49/2024

I Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 24 stycznia 2024 r.

w sprawie opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu Miasta Cieszyna wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań

Na podstawie art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz art. 13 pkt 10, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) – I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodniczący Tadeusz Stawowczyk

Członkowie Krystyna Zawisłak

 Bernadeta Dziędziak

uchwala, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o prawidłowości planowanej kwoty długu **Miasta Cieszyna**, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań - z zastrzeżeniami zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej opinii.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

Do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wpłynęły uchwały Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 20 grudnia 2023 r.:

- Nr LIX/718/23 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Cieszyna,
- Nr LIX/717/23 w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Cieszyna na 2024 rok.

Zgodnie z art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) regionalna izba obrachunkowa - na podstawie przyjętej przez jednostkę samorządu terytorialnego wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej - przedstawia opinię w sprawie prawidłowości planowanej kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 tej ustawy.

Po analizie treści przedłożonych uchwał I Skład Orzekający zważył, co następuje:

Prawidłowość planowanej kwoty długu Miasta Cieszyna, sporządzonej na okres obejmujący lata 2024-2043, Skład Orzekający ocenił w szczególności pod kątem spełniania relacji określonej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Na podstawie danych wynikających z przedłożonych uchwał Skład Orzekający stwierdził, że prognoza kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego została przyjęta na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Prognoza kwoty długu została sporządzona z zachowaniem obligatoryjnej relacji, o której mowa w art. 243 wyżej powołanej ustawy o finansach publicznych. Ostateczna spłata długu Miasta Cieszyna ma nastąpić w odległym okresie, tj. w 2043 roku. Najwyższy poziom zadłużenia tej jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 109.664.527,91 zł jest prognozowany w 2024 r. i ma stanowić 43,3 %, dochodów ogółem budżetu w tym roku (odpowiednio 51,6 % dochodów bieżących).

Dokonując oceny prawidłowości planowanej kwoty długu Miasta Cieszyna, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, Skład postanowił wydać pozytywną opinię w tym przedmiocie, jednakże uwarunkowaną następującymi istotnymi zastrzeżeniami:

- przede wszystkim w przyjętej wieloletniej prognozie finansowej utrzymuje się bardzo wysoki poziom kwoty długu gminy sięgający, jak wcześniej stwierdzono, ponad 43% kwoty dochodów ogółem i równocześnie planowane jest w 2024 r. zaciągnięcie kolejnych zobowiązań zwrotnych, tj.: w kwocie 6 mln zł z tytułu emisji papierów wartościowych, ponad 4,1 mln zł z tytułu kredytów oraz ponad 3,2 mln zł z tytułu pożyczek. Wysoki stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego zawsze niesie ze sobą ryzyko związane z potencjalnym zagrożeniem związanym z koniecznością niezakłóconej realizacji nałożonych na tę jednostkę określonych zadań publicznych;

- ostateczna spłata długu jest założona w bardzo odległej perspektywie czasowej, tj. aż do roku 2043, a rozchody z tytułu spłat zadłużenia w kolejnych latach będą znaczącym obciążeniem dla kolejnych budżetów gminy i zostały zaplanowane z trendem rosnącym w poszczególnych latach, począwszy od kwoty 7.217.600,00 zł w roku 2024 do kwoty maksymalnej w wysokości 9.486.250,00 zł w roku 2035, a w większości pozostałych latach prognozy mają oscylować w przedziale od ok. 6 mln zł do ok. 9 mln zł.

- bardzo wysoki poziom długu Miasta Cieszyna przekłada się również na konieczność ponoszenia znacznych wydatków na jego obsługę, które w okresie objętym prognozą założono na poziomie bliskim 39 mln zł. Wysokość tych wydatków może być jednak niewystarczająca z uwagi na utrzymującą się w dalszym ciągu niestabilną i bardzo trudną do przewidzenia sytuacją makroekonomiczną i obowiązujące wysokie koszty obsługi zadłużenia,

- bardzo istotną okolicznością mającą wpływ na możliwość niezakłóconej spłaty zadłużenia gminy jest konieczność osiągania w poszczególnych latach odpowiednich nadwyżek operacyjnych budżetu, jednakże w roku 2024 planowany jest jednak deficyt operacyjny budżetu w kwocie – 2.011.674,29 zł, który będzie musiał być sfinansowany przychodami budżetu, zgodnie z regulacją zawartą w art. 242 ustawy o finansach publicznych. Poważne wątpliwości Składu budzi również zaplanowanie wysokich kwot nadwyżek operacyjnych w kolejnych latach, począwszy od roku 2025, które mają się kształtować na poziomie od ok. 11 mln zł w roku 2025 do ok. 22 mln zł w roku 2036. Takie radykalne przemodelowanie budżetów w kolejnych latach może być niezwykle trudne do osiągnięcia, a będzie miało zasadniczy wpływ na możliwość spełnienia relacji określonej z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Dodatkowo Skład sygnalizuje, że zwłaszcza w latach 2026-2028 występuje niewielki tzw. „margines bezpieczeństwa” związany z koniecznością spełnienia ww. relacji, kształtujący się na bardzo niskim poziomie: 0,25% w roku 2026, 0,06 % w roku 2027 oraz 0,6% w roku 2028. Skład stwierdza również, że niezwykle istotną okolicznością wpływającą na kształtowanie się aktualnej sytuacji finansowej jednostki będą pełne dane obrazujące zrealizowanie budżetu Miasta Cieszyna w 2023 roku, które mogą w sposób znaczący wpłynąć na wyliczenie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

W związku z powyższymi zastrzeżeniami Skład po raz kolejny, wzorem kilku lat ubiegłych, wskazuje na pilną konieczność podjęcia przez organy tej jednostki samorządu terytorialnego dalszych odpowiedzialnych działań zmierzających do ograniczania poziomu zadłużenia, co w sposób istotny przekładać się będzie na możliwość niezakłóconej realizacji zadań publicznych przez gminę, a tym samym będzie warunkowało prawne możliwości uchwalania budżetu i wieloletniej prognozy finansowej w kolejnych latach, zgodnie z zasadami określonymi w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Skład Orzekający uznał, że planowana kwota długu, w okresie objętym prognozą, aktualnie kształtuje się na poziomie zapewniającym przestrzeganie obowiązujących przepisów prawnych regulujących dopuszczalny poziom zadłużenia jednostki. Skład zaznacza jednak, że dane wykazywane w poszczególnych latach objętych wieloletnią prognozą finansową, obejmującą również kwotę długu gminy, winny być każdorazowo weryfikowane z uwzględnieniem ustawowego wymogu realistyczności, stosownie do regulacji zawartej w art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, I Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji uchwały.

Zgodnie z art. 230 ust. 4 w związku z art. 246 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych niniejsza uchwała winna zostać opublikowana w terminie 7 dni od daty otrzymania od Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902).

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący I Składu Orzekającego

Tadeusz Stawowczyk